

اسماعیل ہادی
تورکجہ اثرلور (۱)

حباب

غزل، مثنوی، قوشماو.... قصا حکایہ

تور کجه سئچیلیمیش اثرلر (۱)

حباب

غزل ، مارش ، قوشما ... و قصا حکایه لر

اسماعیل هادی

- حباب
- باغلا یانی : اسماعیل هادی
- موضوعی : شعر ، حکایه
- یایین تاریخی : آذر ۱۳۶۰ گونش ایلی
- یایین مرکزی : تبریز - شیشه ترخانه بازاری - فردوسی کتابخانه‌سی
- تیراژ : ۲۰۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عالمی ایجاد ابدن خالق یکنای جلیل
 بندیه رحمان رحیم مهرلی دادار جمیل
 جمله خلا بقلری بو خدان گتورن وجودا
 عاریه دور هستی خلاقده بوتون سنده اصیل
 گوزگومجازی وجودیلر او حقیقی وجودا
 ایشته خلاقدی او خالق آسکار دلیل
 سبحه خواندیر که جمادات نباتات جهان
 رامدی قانون خداونده یقین موریله پیل
 سفره‌ی احسانه محتاجدی دنیا ده تمام
 چاره‌لی ناچار توانا و صحیح همده دلیل
 عشق الاهی اودی هوشیار اور کلرده دورار
 آتش عشق الله چو خلار بلی اولموشدی قلیل
 عشق مجازی ده او ناردن بنی بیر نور دور
 چشم حقیقت گوره‌نین آج گله ای عبد ذلیل

شهيد ، استاد مطهری و ديگر شهيدلره
بیر مرتبه عنوانيندا ،

داش اورک اووچی

اوولا ديلار اولكه آرا هامی جيرانمزی
بلمرم نده جكلر بو يله بو آل قانمزی ؟ !
ای عجب دويموری صياد قيرديقچانیه ؛
يوردوموزدان اينجه مراليله تر لانمزی ؟ !
گزدی خزانين يثلی وحشی سياغينده دهلی
بچدی تالادی باغدان لاله و ريحانمزی
تولک لر اولکيه دولماقيچين شمدی يته ؛
حيله قؤروب يخديلار بير قوجه اسلانمزی
بلمه يرم قيزميشلار بيزيم قانلاره بونلار که نئجه
دامه چکيللر سحر آخشام بير نئجه قافلانمزی
باخ قباحتناک خفاشين سن ايشنه ؛
چالشير اورته مگر بوگونش آرمانمزی
داش اورک صياد قيرخيل خوبانی ! ولی ،
گورمه جکسن سن بيزيم اصلا افغانمزی

« گنج شهید » پروین بهادرې « نین شهادتی
مناسبتیلہ :

شهید

حق یولوندا آخار سو کیمی گرقانی شهیدین ،

لیکک جاوید قالی گوزل آرمانی شهیدین

بیرگونش تک نور ساجی هر برده ایشیق

شعله سالار ظلم ایونه ایمانی شهیدین

آل دنیز تک جوشی گل قانی اونون

غرق ایدر ظلم کشتی سینی طوفانی شهیدین

قورتؤکر ، جور اوستنه اود ، شعله لر ، چون ؛

دولدور یانار اخگرله دامانی شهیدین

بیرجه حق سوداسی دؤشوب باشینه اونون

حق دیر یالنیز هدف شایانی شهیدین

ظلم ایدنلر فرقه سینی آماج ایدر کن

بوخدی تشویشی گئده گر جانی شهیدین

دنیا دوردوقجا بلی شانلی دوراجاق

بو یله قوچاق بسلسه گر ابرانی شهیدین

دالدا ناجاق (پناهگاه)

آشیانی داغلان یاره لی بیر قوش سایاغیندا
گلمشم دالدا لانام ممکن سه اگر من بوداغیندا
هفته لر آیلار عشقین اودی قلییمده بلشیمدا
گزمشم چوللری مجنون کیمی من یار سراغیندا
گۆره عندلیب چمن آرا گلی البته قرار توتماز
درک ایله دلبریم ، یوخدی قرار قوناغیندا
قوودی اوچی وردی هر برده یووام یخدی تالادی
قورخورام قالیمام امنیله سنونده قوجاغیندا
گل دئیوم نه اود یاغدیردی فلک تو کدی باشیما
یاده سالی یاریارین بله غملی چاغیندا
آجی عمری سوزلرین ایله یی شیرین نبات آسا
طوطی سن مگر گۆزل ، واردی شکر دل دوداغیندا ؟
« هادی » گل گیت اوغول سن هله تعزین ایت بیر آز
توز ایتمه بیله ، « صابر » کیمی شاعر قاباغیندا

دوسداخ (محبت)

محبت بندری باللهی بویورغون بدنیم
غنچه دی صان کی سخار جانمی بو پیرهنیم
موج بلایه دوش زورقی گورسن او منم
وار نه هرایه گلن بیرجه نه امداد ایدهنیم
دشت جنون پناه گاهدی ارباب دلین
طرفه مکاندی اگر ایدسه له بیت الحزنیم
بوخدی روحیم بو بدن ایچره اگر چه دئره ایم
جان اوجا نیله کشدیب تن پوش صائما کفیم
یاندره جکک بیه آهیم اودی کاشانه لری
یاندریب نه که کونلوم او پرزاده منیم
غمه کتچر گنججه گوندوز بو قرا لحظه لاییم
گلمه سه گر منی یالقیز قویوب الدن گنده نیم
« هادی » اگر چه دوشوب شعله ی آهیم اثر دن
غم یشمه دامه چکر دلبری شیرین سخیم

لیلاج

افغان ایتمگه کونلوم کیمی بیر چنگک تاپلماز
ماتمزده لر ایچره بوتون من کیمی دلتنگ تاپلماز
انقال جهان ایچره اولور بویله گمانیم
سینمده اولان دردمه پرسنگک تاپلماز
لیلاج منم مات قالان عرصه ی غم آرا کیم
بوخانه ی ششدرده بیر پاژنگک تاپلماز
خوش حالینه هر کیم که سن تک یاری وارسا اونون
عالمده گوزل سن کیمی بیر شنگک تاپلماز
باغبان فلک طرفه بیر بوستان یارا دیب
هیچ برده گلوم بولیمو نارنگک تاپلماز
بیر تار تله باغلیو بسان خسته آیاغیم
ظن ایله یورم بویله بیر پال هنگک تاپلماز
قدرین نیه بلمه دین ای شوخ «هادی» نین آخر؟
او خشار منه بیر سوو گلی بی رنگک تاپلماز

حسرت اودی

یار گیتسه اگر مهری دل شیداده قالار
مجنون نقدروار ساگوزی لیلاده قالار
هرچند پوزار چرخ نقشی دل داده نی لیکن
حسرت اودی سؤنمز عاشق رسواده قالار
گیتمز محبت یوخسا کونلی سیندرالا
ابریق سلامت اولسه اگر باده قالار
دگمیش اوخی هجرانین اوره گیم قانی آخار
قالمیب منه گرجان او پرزاده قالار ؟ !
مین اوزلی بو دنیا مکرلی افسونگر عفریت
آهویه نه قالمیش نده صیاده قالار
قارشی منه گلیمیش موج حوادث آمانسیر
ذورق طوفان زده یم او یله که دریاده قالار
ترگ ایتمه گوزل سن «هادی» نی اشبو زماندا
سنسیر غمی غملر اوسته او افتاده قالار

يارالى قوش

هجرينده گوزل كونلوم ايدر ناله سيز يلدار
عشقين له گزر چؤللري آواره سيز يلدار
قلبيم غم دلبر له رقيب سرزنشيدن
بیر قوشدی دثیب قلبنه مین یاره سیز یلدار
عالمده امید عاشقه معشوقدی یالتیز
معشوقده گر گیتسه او بیچاره سیز یلدار
بلبل نه جفا گؤرسه شکایت تک گلّه ایلر
یوخسا غم هجرانی دئمز خاره ، سیز یلدار
مین درد اوره گین یاندره گر عاشق زارین
اغیاره دئمز بیرجه سنی ؛ یاره سیز یلدار
سینمده منیم وار سنه چون چوخلی گلاییم
کونلوم اودی محتاجدی دیداره سیز یلدار
اندوه فراقینده سنین « هادی » نالان
منصوردی گویا چکلیب داره سیز یلدار

لاله یوز

قیزاریب لاله اوزون ، دلبریم عتاب اله یور سن
قیقاج باخیشلا قلبمی کباب اله یور سن
بو نازیلا بلی بازار عشق گرم ایدسن لیک
اودلایب منی کونلوم ایوین خراب اله یور سن
اگرچه نازنی یارین دلرسه عاشق شیدا
او نازیلا منی لیکن عذاب اله یور سن
نه خیری وارمی منیم قلمین گوزل آیا ؟
که بویله قانیم تو کمگ ایچن شتاب اله یور سن
عیانده یارینه جانا، نه گورموسن مندن ؟
که شمدی عاشق شیدادن اجتناب اله یور سن
خمار باخشیندور الهین منی مدهوش
نگاه سحرله سوی شراب اله یور سن
سنيقدی قلب گوزل « هادی » نین سن که بلیرسن
سوزونله گراونی یاد ایله سن، صواب اله یور سن

ویرمه‌رم

تارتلین ، گۆزه‌لیم ، بیرسری جیرانه ویرمه‌رم
غالیه مویون ارم و حورله غلمانه ویرمه‌رم
گرچه جهانی بوره یوب شهرتی لب تنگ غنچه‌نین
اینجه دهانین ولی من غنچه‌ی خندانه ویرمه‌رم
جادو نگاهیندی ایدن عاشق کویونه مجدوب
مست گۆزون من که یقین نرگس مستانه ویرمه‌رم
ماه جمالیندی وئرن بیله ایشیق نور ساچان
طلعت رخسارنی من شمع شبستانه ویرمه‌رم
ویرسه‌له گر جمله جهانی منه بیرسندن اؤتر ؛
من که گوزل ، دئيلم شویله‌ده دیوانه ؛ ویرمه‌رم
اوزگه یار هواسی دؤشه بلمز بو هوالی باشما
بو دل رنجورده من ، غیره که آشیانه ویرمه‌رم



ای عجب ! بلمه یورم بس نیه ایستکلی قارده‌شیم ؛
سوله‌بی هذیان که : « من شعرمی قرانه ویرمه‌رم » ؟ !
من ولی « هادی » بوکتابین تک بیرجه آیه‌سین
گرچه دوستوم سده ؛ مین لرجه « سلیمان » ه ویرمه‌رم

آراز ساحلینده

غم کثرتیر اسد یکجه هواسی آرازین
غارته گیتمش جمله صفاسی آرازین
چای نیه لازم بندسه گر داغ - دیوارا ؟
یوخ گمی یا بیر کیچمگه آداسی آرازین
هیچ دئمه یورنولموش ایله یاطایفایا ؟
وار نه سسی ، آخر نه صداسی آرازین
یاکی بوغوبلار اولمیه بولام آخانی ؟
جان چئخین چیخماز ناله نواسی آرازین ؟
بويله ستم یارب نه روا گورمشلر ؟
سنده که آیا وار نه خطاسی آرازین ؟
یوخ ! سودئور ، خونابه دی بوردا آخان ؟
جوروجفادن گتدی ضیاسی آرازین
سیل گؤزوی چوخ ایتمه فغانی «هادی» !
البته چاتار باشه بلاسی آرازین

معبد

ینه نازیله گوزل سن منی زار ایله مسن
یاره لی کونلومی یاخیب اولکده خوار ایله مسن
نه که خورشید جمالین بورودون قهرله سن
گو نوزم تارتلین تک بله تار ایله مسن
باغلیوبسان ینه زلفون کمندینه منی ،
مگر ای شوخ بوسان آهو شکار ایله مسن ؟
گئزروک : کوینی من ، غیرله سن ، سنله خیال
منی سن غمله اوزون همره خار ایله مسن
سرکویون گئزرم هر گئجه مجنون کیمی من
طرفه معبد من ایچین ، یاخچی مدار ایله مسن
نه روا کعبه یه من بیرده نماز ایله یهرم ؟
قاشی محراب ، یوزون سن که منار ایله مسن
کعبه دیر دشت فنا عاشقه گل « هادی » گؤرک ،
بویله بیر وادیدن آیا که گذار ایله مسن !

رباعی

بلمم نه روا بویله ستم بویله بوناز
قیلمش سان من ایچن جمله مجاز
جورین منه آز ایت گوزلیم آز
«گشدر بو گوزلیک سنده قالماز»



آل گونش یاییر عالمه چهره‌ی پر نور حسین
شور سالیبر شورلی باشمه خیزش پر شور حسین
درس عصیان اویردیر رسول شهادت بیز ایچین
قانلی بایرام سایلیر بیزه هر ایللی ، عاشور حسین



ای اوکس که شعروی قرانه برتر گوروسن !
سن عمو قنزیلی قیزیل قانیب زر گوروسن
قانه‌میش «گنجینه‌ی اسرار»ی ، کور کیمی سن ؛
ال چکیب دمیرله طلانی برابر گوروسن !

شهید استاد ، مرتضی مطهرنین بیوک
روحنه اتحاف :

قلم شهیدی

ای حکمت عرفان استادی ، قلم شهیدی
میدان عقیدتین تک سوار رشیدی
شرمنده ایدن مسیحی خصال حمیدی

فلسفه اوغروندا شهید ، مطهر
بیزدن سنه سلام ، درود ، مکرر

ای سوزی ، اودلی شرر بار خطیب !
درد چکن دویغولی هوشیار خطیب
فکرده دئوریم یارادان بیدار خطیب

احکام خدانی گوزل تفسیره چکن
سیمای دینی سومه لی تصویره چکن !

فکر اسلامی نی الحق احیاء ایله دین
حق آیدین باطل رسوا ایله دین
حق دئمه گین قانلا امضاء ایله دین

شمعیدین ، نورساچین جان ارید دین
اولدون اوزن لیک اسلامی دیرید دین

آئینه‌ی اندیشه جلا ویردین سن
 دۆز گۆن اسلامه صلا ویردین سن
 ظلمته هم اعلان فنا ویردین سن
 فکرین که اودلی ، کسن شمشیری
 آتش منطق گورجک باطل اریدی
 گونشیدین ، شب پره گوزلر قاماشاردی
 علم موج وئریب سیننده داشاردی
 فکرین هامی باطلله جمله ساواشاردی
 حمله آپاردین غلط اندیشه‌لر اوسته
 گؤورمیه تا هرزه ، اصیل ریشه‌لر اوسته
 نه که صید ایتمگه قورد دومانلیق آرار
 ایشیق سوومز خفاش قارانلیق آرار
 شیاد فریب ویرمگ ایچین نادانلیق آرار
 اولدوردیله سنی خفاشلر امکان تاپالا
 ظلمت شهرینده بلکهده میدان تاپالا
 گئدرکن اوزون فکرین پایدار اولدی
 اثراتین پارلادی خصمین خوار اولدی
 مرید لگین بیزه دوغرو که افتخار اولدی
 قوناغ بیزلری سفره‌ی احسانه ایدیسن
 دیری وارسان ، گرچه ظاهرده گئدیسن

آيت الله مشكيني جنابلارنين (۶۰/۸/۱)
تاريخينده تبريزين جمعه ناهارنين ايكنجى
خطبه سينده ويرديكلرى نطق مناسبتيله :

اينجه دؤيورسان

ياشا امام جوما قارداش ! گوزل دانشيرسان
درياغير آغزبندان دنيز سن كه داشيرسان
گوررم من يانان اودا سنده آلشيرسان
ياخچى دردى تاپيب اينجه دؤيورسان
طبيبانه الين يارام اوسته قويورسان
تكليف ايديسن شاعره هم اهل قلمه :
كه داداش دلين ، باشقاديلرله بلمه
آيدين دانيش گوزله قاتقين سلمه
هانسى ديل اويره ديب سيزه آنالار ؟
اونلادانيش خالق سوزون قانالار
دئوسن تورك صنعت كاره : كه سن
گر كك آنالارين يولونلاگنده سن
هنرونله بوگوزل دينه خدمت ايده سن
فارسا ، عربيه ، يوخسا سوزون قاتمياسان
آيدين سلهيوب ، لفظوى سير ساتمياسان
دئوسن : آي جانيم نهدي بوتلويزه رديول ؟
هانسى ديلدى دانشيرگوره سن بيزه رديول ؟
يايير مغانا ، مشكين ، اهر ، تربزه رديول ؟

یددی دیلی بوزاهمار بیر بیر له قاتیر

آرادا بله یرم بیزیم دیل هاردا باتیر !

بلی امام جو ما قارداش دؤزگون سله دین

گستر دین سن نه دی مذهب نه دی دین

بونطقونله اونلاریدا رسوا ایله دین ؛

کی اربابا خدمت ، یاشوم بهره آلماق ایچین

چالشیرلار « دیل داواسی » سالماق ایچین

گرک آندیر ماخ بو کلله دئینگ لری

که بیزیم دین عمی توتماز بله رنگ لری

اسلام خدمته چاغیرر هامی فرهنگ لری

تورک هنرمند تانیر اجدادنی یک سر

بلیر اسلاما ایدیکلری امدانی یکسر

بیزم یازبچی هنرمند و یا شاعرمیز

« نسیمی » « فضولی » و یا « صابر » میز

هامی ایرانلی بابالار ، اجداد طاهر میز

جان قویوبلادین اوسته عرفان یولوندا

چالشیملا ایمان اوغروندا ، قران یولوندا

تهوت ، امام جو ما قارداش یاخجی دانشیرسان

دریاغیر آغزندان دنیز سن که داشیرسان

گوررم من یانان اودا سنده آلشیرسان

یاخجی دردی تاپیب اینجه دیورسان

طبییانه الین یارام اوسته قویورسان

« خونین شهر » اتکین حماسه یارادان ،
قانلی کفن شهیدلرینه بیر حقیرانه اتحاف :

قانلی شهر

دنیز ساحلنده دؤشوب یاره‌لی بیر « قانلی شهر »

آدلی شهر ، سانلی شهر ، شهرتی شانلی شهر
اینجه گوزل ، قوجامان ، دینلی ، ایمانلی شهر

غم آغیر گئجه تک اوستینه چؤکوب
توپ گللیری یاره‌لیب باغرینی سؤکوب

باریت ایگی له دولوبدور بوربوچاغی
یخلیب یرده قالیب سروقامت قوچاغی
آل قانه بویانیب اول پاکک تورباغی

تؤکلوب ، مدرسه مسجد ، ایولرداغلیب
گئجه گوندوز باشینه اودلاریاغلیب

قوزقون یؤگؤرب بلبل کاشانه سی اوسته
اود یاغدیریپ گؤزل لانه سی اوسته
بمب تۆکوب عشق خانه سی اوسته

اولکؤدب چؤله بلبللری آواره ایدیپ
دفتر آدمیتی ، دیو صد پاره ایدیپ

نه وارمی گوره سن دشمنین یللی باشیندا ؟

نه دی مرامی بو بی رحمانه ساواشیندا ؟

نه ایستیر آخر ایشته تجاوز پاداشیندا ؟

حمله ایدیب بیزه بیر وحشی سایاغیندا ؛

اولمیا ایستیر لانه ایده گل بوداغیندا ؟ !

بلمر مگر انسان ایوی دیوه وطن اولماز ؟ !

گیتهده بلبل ، زاغ سلطان چمن اولماز

« هارون » لوق دلر سه ، اودا هر یشتن اولماز

بس نیه باشلا ییسان آی دیو ایشته بوکاری ؟

« عرض خودمی بری وز حمت مامی داری » !

گل امپر یالیسمه خوش رقص ایتمه سن

آئین آدمیت انودوب تر گیتمه سن

فاشیزم و تجاوز یولونی گیتمه سن

یورما اوزوی بیله بیزی زحمته قویما

ویرمه ظلمه دوام اوزون لعنته قویما

« قانلی شهر » قیز اریب لاله تک سوزان اولاجاق

اوردا دریای خون موج ویریب طوفان اولاجاق

قان دیزی جوشار کن ظلم ایوی ویران اولاجاق

ناحق تو کلن قانلار سنین ریشه قازاجاق

شرم سیز ظلم ایله بن تیشه آخر سناجاق

عصیان

گل گوزه لیم یانندیراق مدرسی یا مکتبی
سیندراق بوسبتون صندلی یا منصبی
داغیداق بیرده بو رسم و رسوميله دبی
سویوناق پالتو فوکل نوخدا سین
چئخداق چمکه ، آياغ ، توخدا سین
تاپاق بلکهده اسگی بودردین داوا سین
آناق شهری بو هیس ویرمیش هاوا سین
دار لیر لباسین ، ایواشگین ، قاپ باجاسین
جانادویدوق بویالان دینلردن آخیر
قربان نو کرم ، ایشتمدن انسان دارخیر
گل یالواراق زمانه ، بیزی بیر گوزله سین
یاواش قووسون اوتند ، ده لی ، عقربه سین
آشسین اگر اولسا « قاجاق روزنه » سین
بلکه قاجیب بیرده اوشاقلیقدا گیزله نک
سرخوش اولاق باده ی طفولتله لبریزله نک
آلقیش اوچؤللرده گزیب اوینادیغم گونلره
او سیل کیمی شوقلی من قاینادیغم گونلره
صدق و صفانی دؤیوب آنلادیغم گونلره
قارقیش بیزی شهره سالیب آزدیرانا
یاکه مکتب و دبستانه آدیازدیرانا !!

خاطر لاها :

بیزیم کندیمز (مزرعه) ایلن کووشن - کووشنه قونشو اولان «گال»
کندینین کووشنینه ، بیر یوک داغ واردی : اوجا و خالص داشدان
که کیچمشده اوننی «قلعه» ایتمش لر . بو قالانین دامنه سینده ، «جوشون
چای» نین قیراغیندا ، بیر نچه دام تشکیب که «امام زاده» زیاراتگاهی
سایلیر . من هرایل کنده گئندنه ، زیارت قصدا یله اورا گئدیم و قالایادا
که بیر خطرلی ، جیغیر یولی وار ، چٹخاریق . او داغ محکم ماراقلی
بیرقالا وسوومهلی بیر اوولاق دیر . اوردا نچه دئرن ، یشکه گوللرداشدان
قازلیب . گؤلرین بعضی سودان و بعضی ده قامیشدان دولودور ، هامی سی
ایچن داشدان پلکان یونولب که دوگردان هر دیدار ایدنی حیرته سایلیر .
منیم بیلدیغمه گوره ، هیچ بیر مدون تاریخده بو مهم یردن بیر آد
آپاریلمایب . بوقالا ، شو سایلون کنارینده ، اهر طرفیندن ، ایگیرمی
بیش - اوتوز کیلومتره قادار ورزقاندان ، علمدار طرفیندن ده اللی -
آتمیش کیلومتره قادار آرازدان ، فاصله سی وار .

دالدا گلن خاطره ده ، سیزقالادان بیر منظوم گزارش اوخویاندان
صونرا ، مزرعه لی خال اوغلو عمرانین رجاسینه گوره یازیلمش بیر
« فولکلوریک » شکلده - ایلها واسیندا - قوشولان سوزلری که گال
قالاسنین حاقیندا دئمشم اوخویور سنیز .

گال قالاسی (منظوم گزارش)

دؤنوب ایل ، ینه خاطره لر تازالیر
یایین صون چاغی ، عمری آزالیر
گون باتماقدادی نوری سوز الیر

« گال قالاسی » نا قاریشقا تک دیرماشرام
نیلوفر کیمی ذرویه دوغری سیرماشرام

قالا بیر بیوک داغدی ، اوجا ، داشدان
ذروه گؤوه چکلیب خبر یوخدی باشدان
من یورغون ، دالی قالمشام یولداشدان

گیتدیکجه جیغیر یول خطرلی دارالیر
باخماق اولماز آياغا ، گوزلر قارالیر

وار نئچه دئیرین گول که داشدان قازلیب
اونلارین بیرى اوسته نئچه سوز یازلیب
بیر « کلمة الله » قالیر باقی پوزولوب

دولموش هامی آنجاق سویانیزاردن
حیرته قالمیش بوتون دیدار ایدن

واردا منهی قعلهده چوخلی توکنتی قییرلر
که اونلارا اهاالی « گؤور قبری » دیوللر
تپه اوسته بیر امام زاده زیاتگهی ده ، گؤرنر

کیمسه بلمز نه کتچیب بویله خطیر یرده

سر ویرمه ییب تاریخ شوبارده بیر یرده

هانسی قوميله وروشپ بو دژده اولانلار؟

بویله دئرين ، داش ، ایری گوللری قازانلار

کیمدی او امام زادا یا گورلاردا یا تانلار؟

گرک باستان شناسلا داشلار له گلکسین

بلکهده آیدین لاشسین مطلب دیله گلکسین

روزگار قاباغيندا

سېل دۇشۇندە ، چاي درە قيراغيندا ،
بېر قوجامان ، اييد ساياغيندا ؛
دۇش-دۇشە دوروب روزگار قاباغيندا ،
باش ايمەييب زامانا قالا !

□ □

باشين آغاريپ سا چوخ قۇجالمان ،
دايانيب آنجاق روزگاردان باج آلمسان
قوشون قيرليپ اوزون يالقيز قالمان
چاغير اييد لرېن اويانا قالا

□ □

دەگۇرۇم گۇنۇن سنین نىجە باتدى ؟
قوشون قريلدى ياهاردا ياتدى ؟
كىم سيندى ؟ كيملر ظفرە چاتدى ؟
گنديب جالالېن هايانا قالا ؟

□ □

غملر داغ كيمى بيزيم اوستە چۇكۇب
باشيمزا اود ياغيپ ، الو تۇكوب
ياماندى روزگار چوخ بللر بۇكوب
گۇرم دوندر مسين فلەك قدين كامانا قالا !

□ □

اووچی دان اۋلكيه يۋب اوولارين آوارا گزير
يرتيجي انسان اليندن ديسكنيب دى ، تئزير
دئيرمان كيمي دؤنرگه ، هاميني ازير
رحم ايله ميرياخچى يامانا قالا

□ □

اوخشاريخ بيز، اوزون يولدا گئدن كروانا،
گئديب ، بيرده قايتمايب دؤنن كروانا
سندە بىارى دالدا گلن كروانا :
« دنيا بنذر بير يالان داستانا ! » ، قالا

□ □

گلمشديك زياراتا بيز گلديك ده سنه
— «شاعرسن بير سوز يازا» دئدى خال او غلوم منه
ال آپارديم كاغادا دفتر قلمه
بوسۇزلرى يازديم «خال او غلوم عمران» قالا

عذر ایسته یورم

گیتدی الیمدن قافیه میزان، عذر ایسته یورم
دئیدی اگرییر بیره اوزان عذر ایسته یورم

□ □

یوخدی خبر شعر ده گر فن صنایعدن
بوش قسالب ابیات جمله بدایعدن
الحدرای داد ! « بیرعهده وقایعدن »
تنگک ایتدی منه میدان ، عذر ایسته یورم

□ □

بیرده من که دوغرچی شاعر دئیورم
یوخ سررشتهم بو ایشلره ماهر دئیورم
آز قیسنا عمی من که « صابر » دئیورم
قویمابر که ابوی داغیلان ، عذر ایسته یورم

□ □

لعنته گلکسین بو خطاکار قلمیم !
زخمته سالدی منی جفاکار قلمیم
ایشه قویدی آخیر مرد مازار قلمیم
آزدیردی بو شیطان ، عذر ایسته یورم

□ □

باجارمادیم وزنی عروسی بیر- بیر قاتدیم
آنجا زورا باسدیم گرایپ اوزاتدیم
مصلحت گوردوم یا «تصنیف» لری آتدیم
اولمادی چوخ زادیا زماغا امکان، عذرا ایسته یورم



یاخچی بیوردون سن جناب «علیزاده» :
«آپار آت بو شعرلر دیمیری بیرزاده !»
آما که زحمت چکمیشدیم من بینواده
اشیتمه دیم سوزون آ «میرز عمران» عذرا ایسته یورم



دئدین: بله ایشلرین اصلا صرفه سی یوخ
الحذراйт گيله اوغول قوخ !
اله ایش تاپ ثمری ، بهره سی چوخ
باخمادیم امروزه گرایتان ، عذرا ایسته یورم



سیزده آخی ایچیتدیز بیزلره خونابه
ایراد توتسدوز سلب له ایجابیه
هی دئدیز : « اوخشامسان طلبه !
اولموسان بیریکه خورتدان ! عذرا ایسته یورم»



بیرگون گؤزیه ایراد اولدی بیرگون قاشما
گاه زلفومه توخونولدی گاه باشما

گاه دئیلدی انگلیسی کتابی داشما !
چوخ زادتحمیل اولدی زوران، عذراسته یۇرم

□ □

دیدیله «حوزه» علمی بسدی آرتیغ لازم دئیور
بیزه دیل او ترن آغزی یرتیغ لازم دئیور
اوزون دانشان اؤزی سرتیغ لازم دئیور
چیخ ایشیه گنه بوردان، عذراسته یۇرم

□ □

بندهلک قیدین آخر پاره الهدیم
اله بلدیم بو اسگی دردمه چاره الهدیم
دئمه گؤنؤم داهما قاره الهدیم !
بیررنگمیش هر پرده آسمان، عذراسته یۇرم

□ □

آندیز آنجاق دؤشدؤک « معارف » الینه
گیشدیک گنه پارت و تعارف الینه
ایش دؤشدی ینه باده مخالف الینه
دوز دئمه دی بیزه دوران، عذراسته یۇرم

□ □

بیر عده پارتیله اولدیلا استخدام
قاماریب یئد یله سس سیزدن آرام
من تک معلملرده بی تجربه خام
بوردا داقالدیخ سرگردان، عذراسته یۇرم

۱- منظور « آموزش و پرورش » اداره سی دی .

□ □

بلى استاد ؛ ايدە جكسن شكايە مندن
كە : ايستمەدين نصيحت آ، قايە مندن!
كىمدى بو روزگاردا ايتمىە گلايە مندن ؟
ناراضى دى مندن زمين وزمان، عذرايسته يۇرم

□ □

ايمىدە دە آنسام ، گۇنۇمى قارە اديب
گليىلە قليبمى صد پارە ايدىب
دئير منى فكرين بالا بيچارە ايدىب
قدىم اولوب بويلە كمان ، عذر ايسته يۇرم

□ □

ايولە نيب اوغلوم گر كك آرواد آلاسان
آسودە باشين قيل وقالە سالا سان
بندە چكيب اوزون خيناوہ قالا سان
تار كك دنيا، دئيسن اوغلان، عذرايسته يۇرم؟

□ □

« قلم » دى دلبريم آنا خوبرو ايستمىرم
آلاگوز مژە پيكان غاليە مو ايستمىرم
نە اصرار ايديسن بلە ياهو ؟ ! ايستمىرم
چوخ زورا باسما مامان ، عذر ايسته يۇرم

□ □

بيردە سن آى حروف يغان قارداشيم
چوخ ايله مە بيله جيغان و يغان قارداشيم

آزده : « بیزدن ده یاز گیلان قارداشیم
اؤنؤدما بیزلری بوسان ، عذر ایسته یؤرم»

□ □

کیمدی جانیم ایمدی اوزگه قیدینه قالا ؟
یاد ایلهیه بیر رنجیری یادینه سالا ؟
اولما آخماخ سانیسان منی بالا ؟
بوخ ! دوز گلمز قافیه قربان، عذر ایسته یؤرم !

□ □

قوتاریم ! ایش دئیسن یکه دوشدی
چاشیرام اله بیل ؟ قلبیم شکه دوشدی
باغیشلا بو شعریم اگر مضحکه دوشدی
یانشادی قلم دیدی هذیان، عذر ایسته یؤرم

□ □

لیکک فارغ اولما میشکن بو سمردن
یاد ایلهییم قوی بیر باشقانفردن
اعتذار ایدیم القصه « شکر » دن
دئیم سندننده آجیران ، عذر ایسته یؤرم
دوز دئمهدی بیزه دوران ، عذر ایسته یؤرم
بیباد الهدی بله هجران عذر ایسته یؤرم

آنامى

خزاللى سارالان بىر باغ كىمى
سرسايىب پوزولان تاغ كىمى
غم چۇكۇب اۋستە داغ كىمى
سوررام سووگلى جانان آنامى

□ □

مايلام لاي لاي سسى شرين سوزنە
اىستكىلى باخيش ھم نورلى گۈزنە
گل الينە ، بال دلينە ، آغ اۋزنە
او چورام گۈردىكجە ترلان آنامى

□ □

بوخ فرقى كۈرسۈدە تىدىر قىراغىندا
يردە ياتام يا كە ناز قوجاغىندا
خوشام بىرجه اولسام سابداغىندا
وثرين منە آنجاق مهربان آنامى

□ □

آنام اريدى قۇجالدى فلەك
ناغلى اونون ياريم قالدى فلەك
بلمم نيە دردە سالدى فلەك ،
او باغرى دولى قان آنامى ؟



ياندى كۆنۈم ، ھەتتە ، آيىم
چاتمىر ھېچ كېمە ئاخىر ھرايىم
ھاردان كۆرە سەن مەن آرايىم ،
ئو كىچ شوقلى جىران ئانامى ؟



ھاردا بېشىك ؟ ھاردا ئانام ؟
قوى ياتىم ايستىرم مەن اويانام
اشىدىم قوى دىسىن بېردە ئانام :
« آيىل مائىل اسمائىل ، بوخودان آيىل اسمائىل »

چرخیلہ کشاکش

قویمور دؤشہ بو عمرمه بیر نور فلک
دیو ایدر من ایچین اولسه اگر حور فلک
بلمم نئچون ایستر ایده بو یله بو سان زور فلک
« شانلی گودیگجه بنی صان که ایدیر قور فلک » صابر -
« بین کلک چیده ایدیر باشمه فی الفور فلک »

گتدی باشیمه منیم مین لرجه فسادی اولدم
ایتدی حیاتیم بیر قره وحشت آبادی اولدم
زهر ایتدی من ایچین جمله دادی اولدم
« نامراد اولمغم اولدیسه مرادی اولدم » صابر -
« شمدی بلمم نه مراد یله ایدیر دور فلک ؟ »

چاتمیر قولاغینه اونون قریاد سؤزم
یاخچی تانیرام من بو مکرلی عفریتی اؤزم
یوخ وجدو سرورمه اصلا اونده دؤزم
« آسمان اولدیمی سوراخ ایکی گولدی یؤزم » صابر -
« که مکافات اولهرق بو نجه ایدیر جور فلک »

دولانیر تا ایدہ آخر منی بو چرخ زبون
 دولدورا سینم آرا بلکہدہ چرکابلہ خون
 باری سن ایتمہ منی گاہ الف گاہدہنون
 صابر - « آرتیق اویناتما بنی سن ای عشق جنون »
 « بن اؤزم اوینا یورام چالسدہ هرطور فلکک »

اؤره گیم قوش کیمی سینم قفسیندہ سئخیلیر
 آہیم اوخی اود تۆکہرق دامن چرخہ تاخیلیر
 بللم آخر بو اوتا ، من ، دونرگہ ، یاکیمسہ یاخیلیر ؟
 صابر - « شمدیلکک رقصدہیز تا گورہلم کیم ییخیلیر ؛ »
 « من و دل ، عشق و ہوس ، حوت و حمل ثور فلکک ؟ »

ياشاسين انقلاب

قوى جوشسون انقلاب سىلى گورلاسين
گۇنش يابسين قارا عصرى نورلاسين



باختميزين گۇنى گلسين اۈزه چىخسين
بسوغسون ظلمتى يورد آرا سيخسين
جوشسون انقلاب ، ظلم ايوى يخسين
قازسين اونسون كۇكنى كورلاسين



اسلام بايراغى بىردە اوجالسين
كفر ارييب اولكميزده قۇجالسين
حق ، باطل قدین بۇ كۇبدە باج آلسين
زور گليب باطله هم زورلاسين



دنیا قوی گۇرسۇن اسلام قدرتين
ايللرين همتين هم وحدتين
گۇسترسين جاھانا شھرتين
شانلى گۇنش تەك او پارلاسين



اسلام كفر اۋستە قوۋ قورالەسىن

بوغسون اونى ، باتىرسىن داسسىن

انقلاب «ظلم اۋلدى» مۇدەسىن ؛

جار چكىب ھىرىدە جارلاسىن



ياشاسىن انقلاب ساغ اولسون

آيلىسىن خالق اوياغ اولسون

اسلام ، انقلابا ايل داياغ اولسون

دوشمان آليشىسىن ، قورلاسىن

آذرى مسلمانلار مارشى

بىز آذرى ايللر نين مسلمان اوغليوخ
اودلار يوردنون ، قهرمان اوغليوخ

□ □

بىز « خيابانى » نين اگيد اولاديوخ
« علامه امينى » نين رشيد اولاديوخ
بىر قوچاغ ، بىز شهيد اولاديوخ
ايرانلى مسلمان ، ستارخان اوغليوخ

□ □

بىزؤك توفانلار قوئپاران دنيز
عالمه گونش بايىر شهرتميز
ظالمه قارشى دوران بىز ،
مسلمان خالقين ، قوجامان اوغليوخ

□ □

بىز ظلمه ايدمريك بيعت
بىزده شهامت ، بىزده غيرت
بىزدن هنر ، بىزدن حكمت
بىز علم اوغلى بىز عرفان اوغليوخ

□ □

ایران تساریخنده وار آدمیز
جوشقون ینه فریاد میز
ایران اسلامدان ، هرزاد میز
بیز، دین اوغلی ، بیز ایمان اوغلیوخ
بیز ایران اوغلی بیز آذربایجان اوغلیوخ

خاطرلارما:

دالدا گلن شعر ، کندمیزین قاباغیندا ، شوسایولون اوسته ،
« تکک آغاج » چمنینده ، قوشولب . دیزمار ماحالیندا اولان مزرعه
کندی منیم آنسادان اولدیغم و اوشاقلیق ایسامین اوردا سوودغیم
کتدیر ، بوشهرده من اونوی اوزهم سفریم — کئچچیک باجیما — که
اول دفعه ایدی من له کنده گئدیردی تعریف له مشم .
دیرناخلار » « آراسیندا گلن آدلار بیزیم کندین
کؤوشنینه اولان چای چشمه دره آدلاییدیر .

کندمیز

او داغادا ییشان کؤره گین ،
چایا تاپشیران اته گین ،
چؤللرینده گل چئچک اوینایان ،
سینه سینده چشمه بولاغ قاینایان ،
عطرلی بزکلی ،
سخالی چؤرکلی ،
باشی گؤوه اوجالان داغلاری ،
اؤزه گؤلن اینجه اطاعلاری ،
چؤل چمنی ،
گؤی بدنی ،
سویملی مزهلی ،
گنج سووگلی گؤزهلی ،

آدلی ، سانلی ،

دین لی ، ایمانلی

.....

بیزیم کند میزدی

آیاغیندان آخان ، چای چشمه دره ،

« قاراسو » « ساری چشمه » « طویل چایی » « شیرین سو » « اشکه دره » ...

شاققیدا یا شاققیدایا ، گؤله گؤله ،

وئریب لر ال اله ،

شنلیک ایدیللر ،

« آراز » دوغری گئدیللر .

چای لار قارشیب سولموش آرازدا

هامی بیرله شیب بیر اولموش آرازدا

اوتای ، بوتای

سیزین چای ، بیزیم چای ،

سانا گلمز

آراز دانشماز ، دئمز ، گلمز

باشی آشاغلامدان آخار

نسیگیلی یاندریب یاخار

چای لاری آرازدا بیر بیر توخیوللار

اونلار بیرله شیب بیر اوخیوللار :

یاشاسین دئیز

یاشاسین ایلمیز

یاشاسین دینمیز

قانلی محراب

... تکرار اولور

جمله ، جمله

کلمه ، کلمه

حرف ، حرف :

علی نین آل حماسه سی ؛

تکرار اولور

«فزت و رب الکعبه» سسی

□ □

- « علی اولماسی اسلاما ضرردی ! »

بیر تیمی ایوده دئیلدی .

و . . .

گؤنش قار انلیقی بوغما میش ،

اسلامین صبح چاغیندا ،

محراب قانا بویاندی .

- فزت و رب الکعبه .

□ □

ینه تکرار اولور

علی نین آل حماسه سی

« خوارچ » قورقى ايوينده :

– « . . . اولماسى اسلاما ضرردى! »

و . . .

گوڭش انسانلارى قيزيشديرار كن ،

اسلامين ظهر زامانى ،

ملجم اوغلى ،

فاجعه شهريندن گلدی ؛

الده حربهسى ، حقين قانين توكمگك ايچين :

محراب قانا بوياندى

– فزت ورب الكعبه

و . . .

بو ظلمت عصرين نور ساچانى ، جوشور :

– « اولدورن بيزلرى خالقميز آييلار »



ينه تکرار اولور

و اولاجاق .

– على لن ملجم اوغلانلارنين وروشماسى قورتولان دئيل –

ينه تکرار اولاجاق :

على نين آل حماسهسى ،

محراب قانا بويانماسى .

ينه تکرار اولاجاق .

ينه . . .

الله اكبر !...

(منصور حلاجین حقینده)

عشق نامازی*

ینه گۆز گۆده گۆر سندی :
بولوت ساچلاری یل الینده
ینه شول آل « انالحق » اوخوشی ،
ورد اولوب دلینده .
سن عشق نامازنیدا ، نه اوخوموش سان ؟ -
که ایللردی
دارا چکیلدین ، آنجاق بوقوجا دارغالار ؛
اؤلوندنده حله ،
چکنیلر !
آدین ، رمزله ،
نیشاپور ، یاخاجریق رندلری ،
خمارلیق چاغلاریندا
- خمارلیق ، دۆز گۆن لؤک ؛ چاغلاریندا -
یاواشدان دوداغ آلتدا ،
چونده ریب دئیورلر .

* « شفیع کدکنی » نین « درکوچه باغهای نیشاپور » آدلی دفتریندن
سئجیلیب وچؤورؤلمش .

او زامان که سن ، اۆز دارین اوسته ،

سس سیز ، سمیر سیز ، مات ،

واریدریز:

بیز :

تاماشا قوزقونلار سرسی ،

مأمور دارغلارلا :

مأمور دار غالار ، معذور دار غالارلا ،

ساکت

قالدوخ .

سنین کؤلون ،

یل سحر چاغی

هارا که آپاردی ،

بیر کیشی گؤوردی .

نیشاپور کؤچه باغلاریندا

گنجه یاری کیفلی لری ، انیلتیله

سنون آل اؤخشاملارین ،

ینهده

دؤندرمه کیمی (ترجیع وار) سلهدیلر

آدین حلهده دیللرده دی .

حباب

(بیر کیشی که های - هو یا چؤندی ...)

یک قطره‌ی آب بود و با دریا شد ،
یک ذره‌ی خاک با زمین یکتا شد !
آمد شدن تواند رین دنیا چیست ؟ ...
آمد مگسی بدید و ناپیدا شد ! ...
« عمر خیام »

گشجه‌نین بو زامانی ، دنیز قیراغی اوزونی چئکلن خیوان ،
اؤلی بیر آزدا هایا بنده یؤر ، نه سسی وار ، نه حرکتی ، نه نفسی ...
نسوردیر ک‌لری ، قارالنقین سکوتی ایچره ، بیر عفريت کیمی
یانیب ، سؤنر لر . قارالمیش گؤی ، مین لرحه بالاجا اولدوزلا دولوب ،
دئیس ، باشیم اوسته خیرداجا گؤزلردی که ایشیلدار ... هاوا دومانلیقدی ،
شیحله یؤر .

۱- بو حکایه و بوندان صورنا گلن دیگر حکایه‌لری ، مصرلی گؤرکم
یازیچی ، دوقتور «مصطفی محمود» ین «رائحة الدم» آدلی کتابیندان سئچیب
وچؤ ویرمشم .

مصطفی محموددان ، ایکی باشقا کتابدا : «پویش ایمان» و «راهی
به سوی کعبه» آدیلا فارس دیلینه چؤ ویرمشم که تهراندا «دفتر نشر فرهنگ
اسلامی» طرفیندن چاپ اولونب و یاییلیب .

بو بیوک یسازچیلا تانیس اولماقدان اؤتر «پویش ایمان» کتابینا
یازدیغم مدخله مراجعه ایتمگ رجا ایدیرم .

صدفلرلن ، خزه لرلن قۇخۇسى ساحلى بۇره يۇب ...

نفسلرلر رطوبتلن قارشىب ھاۋادا محو اولور . دنيز اوزونى چكلىن خياوانلن دوۋارلن دايانىب ، گۇزۇمى گىجەنلن قارا پردەسىنە دريەر ك دريانلن زمزمە سىنە قولاغ ياتىد مشام ، چاليشرام بلكەدە بو سرسۇزۇن معناسىنى قانام و بو تاپما جانى تاپام :

ھاردان ؟ ... نىجە ؟ ... نيه ؟ ... آخرى نه اولسون ؟ ... ؟...

ايستە يۇرم تابلونى دۇشۇنم و ... رسامى ...

صونرا باشادۇشۇرم كە من اۋزۇمدە بويو ك رسمين بير ايتكىن گوشەسىندە تىك جە بير خىردا رسم ... بير كارا گلەز چىچىك خط ... و يا بير حباب ، مین لر جە بو كىچىك حبابلاردان كى سۇيۇن اۋزۇندە قابار چاليب ، سۇنكۇر و ... گىدىر كە بيردە قايىتماز :

بير نقطه طوفاندا !!

آما ايستە يۇرم تاپام ... ايستە يۇرم « قانام » .

دالغا اوجالير ... ايل لردى كى دالغا منى ، بو كىچىك حبابى ، چولغالاير ... صان كى يوخو مشام !

اويلە سوروشمادا اتيب ، سكوت ايچرە ساتميشدلم كى اصلا ايشتمدلم او سسى كە ايلدرم تىك چاخيب ، قىلىش كىمى خياوانى بىچدى و ... منە ياناش بير قارا نسنە ... اوزون ماراقلى بير ماشين ! ... حادثه عجيب سرعتلە اوزو ويردى ، بير گۇزوروم آندا ماشين خياوانلن دوۋاريناد ئىدى ، قولاخ باتيران ، قورخولى بير سس قاخدى ... ماشينلن قاباغى ازىلدى و بير باشى آيرىلمىش چرچگە كىمى دۇشدى .

حادثه نلن داليسىجا ھرزاد اۋز قايدا سىندا قاباغى گلدى :

بیر: پارا قاپی پنجره لر آچیلدی و اوياغ قالان باشلار ديشره
چيخدی: نگاهبان، مسافر خاناجی، دربان، کوچه ده آوارا قالان کیفلی لر
و . . .

بیر کئچیکک دایره قورولدی، بویونلار ماشینا دوغری اوزاندی
و قصا سؤزلر یایلدی:

- همیشه کی کیمی یانیندا بیر بوش چاخیر شؤشه سی وار .
- اوقدر چاخیر ایشدی که آخیر چاتدادی
- حقیدی
- حیوان کیشی دینجلدین ؟ !
- قاچاق ساتماغدان دولت یغمشدی
- سوکؤزه سی آخیر سوداسنار !
- دؤنن بوردا بیر اوشاغی باسدیردی
- ظالم بالاسی اوچ آروادی اولالاولا کؤچه آروادی قاووزاردی
- سیز کیمی دییر سنیز ؟ بو سیز دئین دئیل !
- بو قونتاراتچی دی
- هامان آدام کی بو خیوانین دووارین تیکدی ؟
- یاوا مصالح قویدی ، بودجانی یئدی ؟ !
- حرامین آخیری اولماز !
- دوواریخیلیدی بیر عده بیچارا اولدی
- که آقا چاخیر ایشسین «بیوک» مثنیب گئجه یارسی ده لی لر
- کیمی قاز ویرسین !
- آلاه جزاسینا یئتردی .

- اما او دئیور . . . قونتار اتچینی من تانیرام ، او قارا ماشین
- مینمز اونون قرمزی «شورلت» ی وار ، اؤزۈده ایندی کویتهدی
- من تانیدیم دوسداغین رئیسدی .
- هاما کی زندانی لری اینجیدی !
- و حال آن که بوباره ده حکمی یوخیدی
- سادیسیم واریدی !
- یوخ جانیم دوسداغین رئیس تو تولوب آلان حبسدهدی
- بله بلم گمرک اداره سنین رئیس دیر
- او که اوورلوغ ایله ییردی ؟
- یسوخ بابا ! بو هامان بیوک تاجردی که اختلاس ایلهدی
- سؤزی روزنامه لره دوشدی .
- گومان ایله مرمر ! باش گؤزی مصریلیه اوخشامیر .
- ایرانلیا بنده ییر
- یوخ تۆرکدی
- یوخ بابا قیافه سی غریبه اوخشامیر ... عربدی
- بس کیمدی ؟
- بیر نفر ! ... آما هانسی بیر نفر ؟ !
- بیر نفر کی چاخیر ایچیرمیش ...
- نیه چاخیر ایچیرمیش ؟
- اودا پولیسه مربوطدی
- بیزه نه !
- آنجاق اولوب

ودایره گیتدی کجه گنه لیردی ... پولیس گلدی ، آتش نشانی
ماشینلاری ، راهنما افسری ، ژورنالچی و ...

سوآلار چوخالیدی ، های - هوی اوجالیدی ...

صباح ، صبح چاغی ایشه گئندنده اوردان کئچیردیم . داغیلیمیش
ماشیندان خبر یوخیدی ، هیچ کس اوردای یوخیدی ، حتی بیر قطره قاندا بیرده
قالمامیشدی ... آغ قوشلار هاوادا قاناد آچیب گزبردلر .

گمی لرین سیقنالی اوزاخدان قولاغایا چاتیردی و هر کس یولون
توتوب گئدرکن اوزنه مشغولیدی . . . های - هوی قورتالمیشدی
خیوان تر - تمیز یووولمیشدی . حتی دیوارین سنمیش سمیندیده تعمیر
اولوب ازل کی کیمیدی ... هیچ اثر قالمامیشدی .

و او اولجه اولوب ایندی یوخ اولانداندا بیر خبر یوخیدی و
سوآل حلهده جواب سیزیدی :

- کیمیدی ؟ !

دریابین قالخمیش لپه سی یاتمیشدی ... دنیز بیر حصیر کیمی
سیرلیمیشدی و ... سو حلهده او سر سؤزی و گیزلین تاپما جانی زمزمه
ایلردی .

آغیر یؤک

حاج صیرفیان بیر بیوک تاجردی ، سرمایاسی میلیانلار لیرهیه چاتار . او هر گؤن اؤز « بورس » (تجارهتا) سینا گئدیر تا آلیش - ویریشه باشلایا و . . . ساتا . او هرزاد ساتیر ، حتی « وجدان » نیدا اگر پوللی مشتری دؤشه ! . . . او نئچه شرکته سهامی وار ، نئچه اختصاصی جنس وارد ایلهیر ونئچه دولی آنبار جنس واردیر . اونون آنبارلاریندا ، انگلیس پارچاسیندان دوتدی تاشاخه دمیره کیمین هرزاد تاپیلار قیمت قویمادا حاج آقانین اؤز الیندهدی ... آما بونولان بله ، بیچارا حاجی همیشه دیبرکی بوشلیدی ! ... زیان قویور ... صرفهسی یوخ ... آز قالیب ورشکست اول :

- من نه ایلهیم ؟ چاره ندی ؟ پارچادا ضرر قویموشام گرکی دمیردن چئخا دام . آجیمدان اولمه لی دئلم کی ! تاجرواللا بیچارادی عمرؤن شیطان الینده ساویر ... آدامین آز قالیر قلبی یاتا !

البته حاج آقا صیرفیانین هامی لار کیمی دوغروچی قلبی یوخ اونون قلبی بورسیدی . اگر اؤزنه گؤلسه اودا کئچیک تاجرلرین اؤزنه گؤلؤب ، الین آجیب قیمت لری آشاغا کئتیریر ، آما اگر الله ایله مئسین بورس قاش قاباغ ایلهسه اودا قاش قاباغ ایلهیب کئچیک تاجرلری سخیب سویون چئخادیر !

از قضا بو گؤنلری بورس حاجی یا برک قاش قاباغ ایلهدی .

حاج آقا احساس ایلەدی کی گۆندە کی کیمنی تاجرلری سؤونمیور .
احساس ایلەدی قیمت لرین اوستە چکەمگ ایچین اشتاھاسی داھا آرتیب .
اویلە کی بو اشتاھایا قارشى دورماغ ایچین اؤزندە قدرت گۆرمەیب؛
ناچار آنبارداکى شاخە دمیرین اؤستە چکدى و مدادلا بیر نئچە رقم
یادداشت دفتیرنە، یازدی .

رقم لر اؤز ایشین گۆردى . قیمت لر الدن الە آرتدی تایشئشدى
لاپ آياغ تاجرە کە یاریم میلیون سرمایاسی لا تجارت ائیدردى . اودا
ناچار تاختا دمیرین اؤستە چکیب ، الین اوووشدوروب دئدى :
- من نه ایلەیم ؟ چارام نئدى ؟ شاخە دمیر اؤستە گلیب گرگ
تاختا دمیرین اؤستە چئکم . تاجر والا بیچارادی !

قیمتین آرتماسی بیر تاجردن او بیرسینە انتقال تاپدی تاکە «نیل»
کناریندا عمارت هامارلیان « بگه » چساتدی . بگک اوز قاباغیندا بیر
اوزون سیاهی گۆردى :

شاخە دمیر ... سولولەسى ... سئمیند ... گسچ ... آهک ...
آجر

بگین کی باشقا بیر کیمسە یە گۆجی چاتمیردی آجغین کرایە
اوتورانلاردان آچیب ، اجارەنى ایکی برابر ایتدی .

اجارەچی لرین بؤکۆن آغیرلادارکن ، ماراقلی ایویندە ، بیوک
چلچراغ آتدا ، یوموشاغ مبلین اؤستە قیشلارین راحت اوزادیب
دئدى :

- من نه ایلەیم ؟ چارام نئدى ؟ یر گۆرنئچەدی ، دمیر ، سئمیند ،
گۆ ... والا من یازیغام !

لاپ آخیر آدام که بوشپه اونا توخوندی حسن عمی ایدی که
آت داشقاسیلا کؤچه لرده چؤرکک دالسیجا گزیردی . حسن عمی نین
شانسینین خوشلوغوندان او گؤنی بیر یاخچی ایش دؤشدی .

بیر آغیر سولولهسی یؤکی کی آنباردان نیل کناریندا اولان
خیوانا آپارا جاغیدی، هامان اورا که بگین اون طاباغا عمارتی واریدی.
حسن عمی سؤونه جکک باشلادی سفته ایشنین قیمتین کسمگه . آما
طرف برکک آدامیدی او قدر زیقیندی کی آزالدی حسن عمی بویاغلی
تکه نین خیریندن کئچه! بیچاره حسن عمی بلمیردی که حاج آقاصیر فیاندان
دوتدی بله سینه گلن شپه لرین گرگک داوامین آلا! البته بومعنانی قانماغ
ایچین چوخدا اوزون زورا باسمادی . پولا اولدیغی چوخلی احتیاج
اونا فکر لشمه فرصتی ویرمیردی. معلوم دا دئیردی کی سفته سی کورا ولسا
او گؤنی نه جور اولاجاق . خلاصه یاری قیمتته یؤکی قبول ایتدی .
لوله لری بیر - بیر داشقایا یغدی . آتین نوخدا سیندان توتوب
شاللاغلادی . . . احساس ایلردی دوغرچی یازیخ ، یالنیز چاره سیز
اودی نه اوزگه سی ... دوگردان بدبختدی . . . و چون گؤجی آتدان
سووی بیر کسه چاتمیردی اونی شاللاغا دولادی :

— هه ... یالا حیوان ... آته ... هیه ...

آت قاباغا دئرشدی . آما چکنمندی . یؤکک چوخ آغیر ،
حیواندا برکک آریغیدی . بیر سؤمکک بیر دئری قالمیشدی . او گؤنده
حسن عمی فقط بیر آز آرپا زورونان تاپیب ویرمیشدی... تاوانی یوخیدی.
حسن عمی ساغرسین ویردی قمچی دمینه دئییه سن بو دفعه شاللاغ
سبب سالدی . آت اوزون قاباغا چکدی ، لهلیه - لهلیه دئرشدی ،

چوخ زحمتله بیرایکی آباغ کؤتدی . آما حله اون متر قاباغا گتمه مشدی
که تعادلین الدن وئریب بیر پسا رچا ات کیمی یره دوشدی و یورغون
جانین، جان یارادانا تاپشیردی! ... بیر عده صبح چاغی یولدان کئچن ده
هامسی داشقاچیا لعنت او خودی، داشقاچی بیچاره ادا او شاغ کیمی آغلاردی،
عزیز آتی، چؤرک آغاچی، همیشه لیگک الیندن گیتیمشدی . نه ایله ییدی
بیچاره آت ؟ چاره سی نئیدی ؟

جامعه نین یؤکؤن، تاجردن توتدی، بگک، داللدان بله سی ، چکه
بلمزدی ! .. اون متر قاباغا سؤرنندی ، صونرا بو آغیر یؤکؤن آلتدا
یخیلیدی ، جانی قوتاردی ! قلبی یاتدی ، عین حالدا کی الینه سیاھی دا
ویرمه مشدیلر .

حاضر لاما :

تجربہ بیزہ گؤستروب کہ مسیحیت دینی ، حدن آرتیق صلح ،
تسلیمہ دعوت ایتہ سینہ گؤرہ ، ہمیشہ استعمارچیلار ایچین بیر یول
ہامارلایان رولی اویٹایارکن بو دیو صفتلر جانبدن ؛ کہ اؤز حیوانی
مراملارینا چاتماق ایچین ہر وسیلہدن استفادہ آپساریللار ، بیر مقدس
وسیلہ کیمی شوم بہرہ آپارلنیب بونا گؤرہ دؤر کہ بیز بودین آرخالارین!
گؤرؤرک کہ نہجہ اسلام کیمی انقلابی والہی دینہ قارشى صف چکیب
مبارزہ آپاریلار، چون اسلام «قصاص» ی یاشایشین رمزی اعلان ایدرکن،
(ولکم فی القصاص حیواة یا اولی الباب) امر ایدر کہ : « ہر کیمسہ سیزہ
زور ایدسہ تالافا آچین» (فمن اعتدی علیکم فاعتدوا علیہ بما مثل ما اعتدی
علیکم) .

« اووری » حکایہ سیندہ « مصطفیٰ محمود » استعمار چیلارین
مسیحیتدن شوم استفادہ آپارماسینین بیر گوشہ سینى تصویرہ چکیب .

اووری

مسیحی مسیونری، لؤت قارالاردان بیر عده سینی باشینا یغمشدی .
استوایی هاوانین گؤنی یانديران بیر حالتده شاخايردی موز آغاشلاری
بیر مهربان آنا کیمی کؤلگه یایمیشدی . هاوا رطوبتلی اولارکن، شیخ
آناناس میوه لرین اؤستؤنده کریستال کیمی پارلایردی .

مسیونر «انجیل» ین حکمنی شرح وئیریدی: اوورلوق ایلمه!
عریان قارالار حیرتله بیر - بیره باخیر دیلار. دئیسن بیرزاد قانا بلمه -
یؤردیلر ، بو غربلی (آوروپالی) کیشی . عجیبه سؤز دانشیر !
- اوورلاما !

نمهننی ؟ ! تعجیلن ، بیر - بیرینه باخیر دیلار
اونلارکه پاکک لختدیلر حتی بیرتکه کهنه پارچا یاداکه بدنلرین
اؤرته مالکک دئیؤرلر ، میوه آغاجلاردا بوللی تاپلیر ، شکار مشه آرا
دولودور، یرینده صاحابی یوخ، کومادا مالکک اولماق ایچین بیرشیی
یوخ ، حتی کومانی دا اگر بیرری ایوله نیرسه ، کؤتله قوروب اونا هدییه
ایدیللر، بس نمهننی اوورلاماسینلا ؟ ! بلکهده بو کیشی نارگیلی دئیؤر؟

آما هر كيم نارگيل ديلرسه بوللى ويررؤك داخى نيه گر ك اوورلايا؟!
بوندا ندا كئچنده ، مئشه ده نه چوخ نارگيل اكمگك ايچين تارلاوار
هر كيمسه اراده ايده امكان تاپير كه اوؤؤ ايچين مين لرجه نارگيل نه كه
اوورلوقا سبب يوخ ! بو آغ كيشى گلمله لى سؤز دانشير :

- « يوغون طنفين اينه دن كئچمه سى ، دولتلى ، وارلى آدامين
بهشته يول تاپماسيندان آساندى »

- بو دولتلى كيم اولاي ؟

قارالاردان بيرى حيرتله سوروشدى .

- او كيمسه كى چوخلى ملكى ، مالى وار .

مسيونر جاواب ويردى .

- اما بيزيم كه ملك ، مالميز يوخ ؟ ! بيز كه پارايلا آليش -

وئريش ايتمه يؤرؤك ، جنسييله - جنسى مبادلله ائده ريك .

- بو ارتجاعى و كهنه بير عملدى ! سيز ايچين سكه چالاجاغيق

هابله اوؤرده جيؤك كه نئجه اوندان استفاده ايده سيز . صونرا سيزين

آرازدا دولتلى لر عمله گلله جك . اوندا گر ك بله سيز كه دولتلى اولماق

تانرى سؤومز .

بويله ايشى دؤگؤنه سالماخ نه ايچين ؟ آدام باش تاپا بلمه يور .

دوغردان درس گئديكجه چتين لهشير !

- بيرسى اكر صماغ اوؤوا بير سيللى ورسا صول اوؤؤنده

دؤندر ! عبان آپارسا قباندا اونا باغيشلا ، تارى كينه نى سؤومز گر ك

هاميا عشق بسليه سيز حتى سيزه جفا ايدنلرده !

قارالار بیر - بیرنین . اؤزینه باخیب بیر سؤز دئمه دیلر .

- هر بیر آقانین کرگ بیر قادینی اولا ! آرتیق یوخ ! ایک -
اوج آرواد آماغ خطادی ، منکردی ، بیوک گناهدی ، زنا حساب
اولونور ، تاری سؤومز !

قارالاردان بیر آیاغ قاباغا قویدی ، دلی توتار - توتماز دئدی :
- مسیونر افندیملر ! من بیزیم دیلده یایدقنیز « کتاب مقدس » ده
اوخومشام که حضرت سلیمان پیامبرین ، یددی یوزدن باش قادینی
اولماقدان علاوه چوخلی « صیغه آروادی » دا وارمیش ، هابله داوود
پیامبرین ، رجاء ایدرم قویاسیز بیز داوودلا سلیمان جنابلارنین یولون
گئدک ...

آغ کیشی اونون فضولوقندان اینجئیر کن ، دئدی :

- بونلار تاریخی بیر ایشلر دیلر کی داها اسگی لهشیب ،
روزگاری باشاچاتیب . تاری دا اؤز قانونون بیزلر ایچین دئیشیدی بیز
گرک اونون ینی قانونلارینا اطاعت ایدک .

- آمانیم ایلده اون اوشاقیم ، قیزدیرما ، قئزیلجا ویا اؤسگورمه دن
تلف اولور . اگر یالنیز بیرجه آرواد آلسام نسلیم کسیر !

- اونون اهمیتی یوخ !

مسیونر دئدی .

قارا تعجبله سوروشدی :

- یعنی تارییادا اهمیتی یوخمی ؟ !

کشیش دئدی :

- تاری اؤز تقوالی قوللارین ساخلار .

آنجاڭ ھېچ بېرى بلمەدى كەتارى تقوالى قوللارېن نېجە آنوفېل
پشەسىندىن ساڭلار و ياكە تقوالى اولماڭ نە جور مېكىن اولورمى .
اما ھېسى يقېن ايله دېلر كى آرادان گېتمەلى دېلر . ھرچند كى بونون
مسيونر جنابلارېنا اھمىتى يوخسادا .

مسيونر بېراپېكك اينجە دىماللا اۋزۇنۇن ترېن سئلەر ك دئدى:

— درس بوگۇن ايچېن ، كافىدى . ھامى گئىدىن كوماسىنا .

صباح « معدن » دە ھامى بېرىدە اولمايدىر !

صباح بېراوزون صف قارالاردان معدنە ايشلە يۇردىلر دستە —

دستە معدنە داخل اولوب، معدنى توپراغدان دولى چۇواللارلا دېشرە
چىخىردىلار .

آغ كېشى، معدنېن قايسىندا دورمىشى، سېغار چكىردى. قارالاردان

بېرىن يادىنا بېرسۇز دۇشدى ، اېرەلى گلدى .

— مسيونر افندىم ! اولارمى بېرسۇز سوروشام ؟

ادبلە دئدى .

— بلى ، سوروش !

— بېوراسنىز بو توپراغلارلى ھارا آپارىسىز ؟

دئىس آغ كېشىن بو اوزون گېتمەدن حوصلەسى قاچدى :

— بندردە دوران گېمەدا يوخسا گورمە يۇرسن ؟

اما ايله بل كى جاواب بو ھرزادى قۇرتلايان قارانى راضى

اېتمەشىدى چون تېز سوروشدى :

— گمى ھارا گئىدە جىكدى ؟

آغ كېشى داھادا حوصلە سىزلىكلە جاواب وېردى :

- انگلیسہ .

قاراتیز فکرلہ شیب دئدی :

- اشبو انجیل حرام دئین اوورلوق دئیرمی مگر ؟

آغ کیشی کی بودفعه لاپ حالی قارشیمیشدی دئدی :

- آما بیز اونلاری گؤزل شکیللرده مصنوعات ایدیب سیزه

قایتارا جاغوق .

قارا سؤونه جکک دئدی :

- آهان باشا دؤشدؤم! اونلاری مصنوعات ایدیب بیزه مجانی

پایلیاجاق سیز .

- اولارمی که بیزیم مملکتین ایشچی لری امگک قویا ایشله یه ،

اونلارین امگنین محصولاتین سیزه مجانی وئرکک ؟

کشیش بیر قوجا بابا کیمی یومشاق لحنیلہ دئدی

قارا یاواش دیلنن اوجوندا زمزمہ ایتدی :

- باش چئخادمالی دئیور !

چؤوالیلا معدنه قایتدی، آما حله ده فکرلہ شیردی، واؤز - اؤزنه

دئیوردی : دوغردان باش چئخاتمالی دئیور ...

بیز بوردا مجسانی ایشله یؤرکک ، اولکه میزین توپراغین مفتہ

وئریرکک اما اونلار ...

دوغردان باش چئخادمالی دئیور ، بو آغ غریبلرین ایشلری ،

دینلری ، عجیبہ دی !

قورخو

قاهره آلوچکیردی، هامی وحشتله بیر طرفه قاچیردی ... مسلح کیشی لر ایله دولی اولان، پولیس ماشینلاری هر طرفدن قارقا - قوزقون کیمی گلیردی . منده ، هامیلار کیمی وحشتله قاچیردیم . هر لحظه فکر ایدردیم که ایندی جه بیر زورلی ال چیگنیمدن توتوب، بیر یونولما میش سس دئیجهک: سن بازداشتسان ! آخی او گؤن هر گیره کئچن، گناهی گناهسیز ، توتولیردی ؛ هره بیر آدینسان : نه بيلم قومنیسدی ، اخوان المسلمین دندی ، امریکالی دی، انگلیسلی دی ، روسلی دی، مصرلی دی، آوارادی، باشی دیبدن قیر خلیب ، ساقالی وار، مشکو ک گوزه دئیر ... هیچ زاددا اولماسا منیم کیمی ، آلاله توتوب راسگله سی ، بو اوجها آلیشان ساختمانلارین بیر یسنین کناریندان یولو دؤشیب .

ایویم اوزاغدایدی ، گرک نئچه خیواندان کئچیدیم، ذهنیمده ، بیر نقشه چکدیم که اوزا قداد دؤشسه، یولوم بیر جور سالام که بو خیوانلارین شریندن یاخام قورتولا ، فکر لشدیم و یولمی قبرستانا طرف ائیدیم .

حله ده قورخودان تیتره یردیم ، هر بیر کئچیکک سس قلبیمه لرزه

سالىردى ، دۇزدى كە ، اوردا منىم يورغون تنگە دۇشن نەفسىم ، قاچان
 آياغلاريم ، بىردەيلين وئىلتى سىندان باشقا بىرسىس يوخىدى آما اود توتما
 حەلەدە يادىمدان چىخمايشىكن ، شمع كىمى آليشان عمارتلار ، اودسۇندرن
 ماشىنلار ، پوليس ماشىنلارى ، نظرىمدن كىچىردى ... دىستىند ، اونىش
 ايل بىر قلم قازامات بوجاغىندا ياتما كە بلنچى وقته معمولا قاباغاكتلر
 و ھامى محكمەار نظامى محكمەيە چۇنۇب ، حكىم ايشىگە تۇكن
 ماشىن اولور و امنىت ساخلاماق ايچىن ھرستم عدالت سايلىرو ...
 يادىما گليردى .

تېترە يردىم ، فكر ايدىردىم كە حتمائ بىر كىمسە منى « شېرد »
 ھتلىن يانىندان كىچىندە گۇرۇب . دوغرىسى من ھىچ بىر خىلاف كە قانون
 و يا وجدان يانىندا جرم سانا كىتە ؛ اىتمەشىدىم ، فقط يولوم اوردان
 دۇشمىشى والىسلام . بىر جە خىلافيىم اولدىسە بوئىدىكى ، مىن لىر جە
 يولدان كىچىن لىر كىمى ، يولوم شېردىن قاباغىندان دۇشمىشى كە گۇردۇم
 آلو پىنجەرلەردن ايشىگە ورور ، جمعىت اوزون چۇلە سالىر ... ھتلىن
 ايشىلىنلرى فرش لىرى دىشرە آتيرلار ، چوخلارى قىمتلى ، انتىقە شىبىلرى
 قاپارلاردىلار ... باھالى نىسە ، آبدەلرو ... وارىدى بىرسى آبدەلردن
 منىم قاباغما دۇشىدى ، دئىسن گۇمۇشىدى .

خىرتلە دوردوم ، دورە برىمە باخدىم ، ھامى چالشىردى بىرزاد
 الە سالىسىن . اىستەمدىم الىمى آبدەيە وورام ، نە اين كە من دۇزگۇن ،
 دىندار بىر كىمسەيم ، يوخ ! قورخو ال - آياغىم ايشىدن سالىب ، فكرىم
 دوندورمىشىدى ... تىز ساووشىدىم ، ايكى آياغىم وارىدى ، ايكى سىندە
 بورج ايدىب قاچدىم .

او وحشتلی لحظه‌لری یادیماسالیب، تیز اؤزمه اوره ك و بیرردیم
كه مندن بیر خطا باش ویرمیب ، بیرزادا ال وورمامشام ، نیه گر ك
نگران اولام ؟ !

اما کیم نه بلیر ؟ بلکهده بیرننه سنین اوغلی آلاهیندان دؤنوب
من یازیغا بیر یاراشماز آد قویدی ، دردسره سالدی ؟ صاباح گل بی یول
باز پرسه جساواب ویر : ثابت ایله کی اود یساناندا اوردا دئیور دؤن !
و من نئجه ثابت ایله ییم و حال آن كه اوردا یدیم !
مین جورا بد فکر لر ذهنیمه گلیردی ...

احساس ایله دیم بیر آیری آباغ سسی منیم آردیم جا گلیر ...
آز قالدی روح بندنیمدن اوچا ، دوردوم تا كه گؤرم اؤز آباغلاریمین
سسی دئیور ؟

قورخودان یا پراق کیمی اسیردیم ، قبرستان بیر وحشت یارادان
شکلده خاموشی دی ، یلین قیژیلتی سی قولاغ باتیریدی ... دودیدوم
كه سس اؤزگه آساغین دیر كه آغیر و مبهم شکلده قولاغ اچاتیردی !
دوردوغیم یرده قورودم ، بدنیم سویوغ آلدی ، اؤزمی قورخا-قورخا
دالا چؤنسدردیم . بیر دیو کیمی هیكللی کیشی منه دوغری گلیردی !
اوزاغدان ایشیلدیان ، یالنیز چراغین نوری چیگنینه دؤشجك تفنگیله ،
سردوشنی گؤردؤم !
بولیس !!

آخر كه قوخدوغم بلا باشیما گلدی !
قیشلاریم سوستالدى . آغیر آباغلاریری تاپتالایار كن ، گیتدیكجه
یاخینلاشیردی ... یاخینلاشیردی ... یاخینلاشیردی ... ایله کی

دئىسن قولاغىم پردهسىنە دۇيردى ! منى چاغىر اراق نفسىن لەلە مئىسەن
ايشىدېردىم .

آياغ آلدېم قاچماغا ، قورخو فكر ايتمگ قدرتىن اليمدن
آلمشدى ، بلمىردىم ھارا قاچىرام ؟ آنجاق كە ايتىردىم ياخام بو
ايوى داغىلمش جىلاد اليندن قوتارام .

... نىچە دىققەتەن صونرا سويوغ دستىند بىر آفەى كىمى بىلگىمە
دولاشاجاق ، بىر آزدان صونرا بازپرس سوروشاجاق : اود ياناندا
ھاردايدىن ؟ .. صونرا نىچە دىگر اشخاىىلە باھم ، اۋلى سىچان كىمى
دوسداخ بوچاغىنا آتاجاقلار ... رطوبت سمنت ، سويوغ گىئە ...
وحشت برق تىك قىشلارمى دالايار كن بىراۋلكمۇش آوساياغىندا ،
جانىما - جان باسىب يل كىمى قاچىردىم ... آما آرديمجا گىئىن آغىر
آياغلار منىم يورغون ، ائىسن آياغلار يىمدان چوخ قىوراغىدى . نىچە
لحظەن صونرا بىرزورلى ال چىگنمە اندى ، دووارىن دىبىنە سىخلار كن
قىرقى اليندە اسىر اولان بىرسىچان كىمى مظلوماڭە ، يالواران گۈزلىرىمى
شكارچى پولسىن اۋزىنە دئىردىم ...

اصلا اينانمالى دئىۋردى ، پوليس مىندن بىتر تىترە ىردى !!

رنگى قاچمىشدى ، گۈزلىرى آز قالىردى حادا غادان چىخا ،
قورخودان ائىسن الىلە قىرلەرە اشارە ايدىب دىلى توتولار كن دئىردى :
- گۈ ... گۈ ... گۈردۈن ؟ !

- نەمەننى ؟

- اۋ ... اۋ ... اۋلى قىردن ايشىگە چىخمىشدى .

- ھانىسى اۋلى ؟

- او که قبرنن اوسته قارا داش وار ... من گۆردم ... آغ
کفنيله ايشيگه چيخمىشدى .

پوليسين اويله قورخماسى منى حيرته قويىمىشدى ، اؤز قورخوم
ياددان چىخاداراق گلمگك توتوردى ...

كيشنين دىلى توتار - توتماز دانشيردى ، اللرى ائسر كن آز
قاليردى آفتوماتى اليندن دؤشه .

- گۆردم . كفنيله ديشره چيخمىشدى . اينان من بو ايكي
گۆزلريميلن گۆردم ، من اونى تانيرام ، ماجراسيندن ده خبريم وار ،
الده اؤلؤب .

- مگر هرالده اؤلن ، صونرا بيرده ديريلرمى ؟
- هه ! الده اؤلهنين روحى راحت اولماز يوخسا قاتليندن
انتقام آلا .

- مگر روحدا انتقام آلابلر ؟ روحون نه قدرتى وار ؟
- استغفرالله ... مگرير اؤزؤنده روحون قدرتيندن ده آرتيق
قدرت وارمى ؟

فكرين راحاتلاشديرديم ، اؤركلنديرديم كه گؤردگى بتون
خيالاتدى ، يالاندا خافلانيب ، روح زاد گؤرمه ييب ، بوردا اونندان
و فشنگيلن دولى ، آفتوماتيندان باشقا بير قدرت يوخ .

اما مگر بينينه باتيردى ؟ ! تا كيد ايديردى كه روحلار بوردا
گؤرنؤب ، او اؤلن كيشينين روحو بورا حاكمدى ، قدرت مطلق اونون
الينده دير بو دمير پارچاسى نين - آفتومات - اونون يانيندا بير قدرتى
يوخ ! و استغفرالله ايديب كافرلره لعنت اوخويوردى ...

دانیشار کن ، دور - برینه باخیب بیر سوؤوڈیاپراغی کیمی که
یل قاباغیندا قالا ، تیتره یردی !

اؤز قورخماقیمی اوندان یادا سالیب ...

گلدؤم !

حله ده روحدان دانشیردی ، بیر قاطع و سماجت آمیز لحنیله
چالشیردی منه ثابت ایده که روحلار بودنیادا انسانلارا تأثیر قویوللار،
اونلاری شاد یا غمگین ایدیللر ، اشتباها سالیلار و یا ...

دنیا محکمه لرینه حاکم اولان ، گؤیده محکمه وار که حکم لری
صادر ایدؤر او محکمه هر گنججه بو ساعاتدا قورولور ...

من که اونون سار ساغلار ماسینا او یله اهمیت ویرمیردیم وفکریم
آلیشان ساختمانلار یانیندایدی، «محکمه» آدین ایشدر کن ، دیسکنیب
فکریم نظامی محکمه، سویوغ دستبند، دوسداغا... گئدره کت وحشله
سوروشدوم :

- هانسی محکمه ؟ !

او بیچاره حله ده گؤی محکمه سیندن سله ییب تیتره یردی .
ایکی میزده بیروقتده ، بیر موضوعدان دانشیردیق ، آما هر کس
اؤزنؤن مخصوص دیلینده دانشیردی که آیرسی قانمازدی ...
دوغردان کی بوقورخو !!...

آسمان بار امانت نتوانست کشید
قرعی فال به نام من دیوانه زدند
« حافظ »

امانت یو کو

من ، عاشقم ؛ قسمت از لدن بله دؤشدى
عاشقلىگيم شهرتى ديلدن ديله دؤشدى
دؤشچكك پريشان دله بير بارقه عشق دن ؛
فرهاد كوهساره ده مجنون چؤله دؤشدى
چكمكك دن اؤتر عشقين امانت يۇ كؤن ازل ؛
چكديله چون قرعه ده اهل دله دؤشدى
نور ساچمن ساقى اؤزن گتدى قراريم
اول برقدن عالمه هم ولوله دؤشدى
عاشق مدارا نئجه ايدسين كه گؤنش تك ؛
رخسار يار ، جلوه وئريب محفله دؤشدى
يالنيز گون آلميدى تجلاسينى سندن ؛
ذراته نور ، سالىدى اؤزن مشعله دؤشدى
« حافظ » دى استاد غزل عارف بيدار
آستانه گل «هادى» گر ايش مشكله دؤشدى

عشق حکمی

غم هجرانی کۆسترمدیم اغیاره من اؤزم دئمه دیدیم
گل فراقيله يانیب سؤزمی خاره من اؤزم دئمه دیدیم
مبتلایم اگر عشقه که درمان دئیّه من طیب ؛
بویله درديله خوشام؛ دیله میب چاره من اؤزم دئمه دیدیم
اوینه یاراق منصور کیمی گیتدیم سه سرداره اگر ؛
حکم عشقیدی چون ، کلمه ی لاداره من اؤزم دئمه دیدیم
شمع تک یانیب آتش عشقيله ائردیم سه ده من ؛
ولی «- یانندیم!» سؤزی گل میب زاره؛ من اؤزم دئمه دیدیم
سالدی مجنون تک یارینی چۆلدن چۆله نگاریم اگر؛
- « ایتمه گل بویله عاشقی آواره !» من اؤزم دئمه دیدیم
دیمشین تا که برگ گل آسا دله مباد سؤزم ؛
شرح اندوه هجرانی اودلداره من اؤزم دئمه دیدیم
یاره میب «هادی!» گردونه چون اصلار حمله دور اله مک؛
دیه گل میب شکایت بو جفاکاره من اؤزم دئمه دیدیم

« فضولی » علیه الرحمہ دن بیر عرفانی غزل

حباب

پنبہی داغ جنون ایچره نہاندیر بدنیم
دیری اولدیقجه لباسیم بو دور اولسم کفنیم
جانی جانان دیله میش ویرممکک اولمزای دل
نه نزاع ایلیه لم اول نه سنیندور نه بنیم
داش دئلر آهیم اوخی شهدلین شوقیندن
نوله زنبور ایوینه بنده سه بیت الحزنیم ؟
طوق زنجیر جنون دائره ی دولتدور
نه رواکیم بنی آندان چیقثره ضعف تنیم ؟
عشق سرگشته سییم سیل سرشکک ایچردیرم ؛
بیر حبابیم که هوادن دولودور بیرهنیم
بلبل غمزدهام باغ بهاریم سن سن ،
دهن و قد ورخون غنچه ی سروسمنیم
ایده من ترک « فضولی » سرکوی نی یارین
وطنیمدور ، وطنیمدور ، وطنیمدور ، وطنیم !

اعتذار

عزيز اوخوجولار !

بعضى غزللرده واقع اولان بير پارا عروضى اشكاللار،
هابله بعضى توركك رسم الخط ايله علاقهده اولان املايى
غلطلارين اولماسىنى اخطار ايدهرك و سيز عزيز
اوخوجولاردان عذر ايستيهراق ؛ خاطر لايىرام كه بو
اشكاللارين وارليقين بير وقتده باشا دوشدم كه غزللر چاپ
اولوب قورتولمىدى .

بو وعده ايلن كه انشاله گئلين چاپلاردا بلنچى اشكاللار
تاپيلمىا بعضى ضعفلردن ، گوز اورتب اغماض ايتمگيزى
ديله يورم .

۱ . هادى

اوخويور سنيز :

صحيفهسى

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۸

۲۰

۲۲

۲۴

۲۶

۲۸

۳۳

۳۵

۳۷

۳۹

۴۱

۴۳

۴۵

۴۷

۵۲

۵۷

۶۲

۶۸

۶۹

۷۰

۷۱

عنوانى

داش اۋركك اووچى

شهيد

داۋاۋاناچاق

محبوس

ليلاج

حسرت اۋچى

يارالى قوش

لاله يوز

ويرمەرم

آراز ساحلينده

معبود

رباعى

قلم شهيدى

اينجه دويورسان

قانلى شهر

عصيان

گال قالاسى

روزگار قاباغيندا

عذر ايسته يۇرم

آنامى

چرخيله كشاكش

ياشاسين انقلاب

آذرى مسلمانلار مارشى

كندميز

قانلى محراب

عشق نامازى

حباب

آغير يۇك

اوورى

قورخو

امانت يۇكۇ

عشق حكمتى

حباب

اعتذار

« ۱. هادی » دن باشقا یایلمیش اثرلر :

« پویش ایمان » (فارسا چؤورش) یازاری : « دوقتور مصطفی محمود »

یایانی : « دفتر نشر فرهنگ اسلامی - تهران »

« راهی به سوی کعبه » (فارسا چؤورش) یازاری : « دوقتور مصطفی محمود »

یایانی : « دفتر نشر فرهنگ اسلامی - تهران »

دئیری : ۲۵ ریال